

Datum:

2025-05-20

Diarienummer:

MN-2025-3971

Yttrande till kommunstyrelsen om organisering för kraftsamlande insatser

STK-2024-1374

Sammanfattning

Miljönämnden ser positivt på arbetet med kraftsamlande insatser, men saknar ett helhetsperspektiv utifrån samtliga hållbarhetsdimensioner där miljöprogrammets omställningsprocesser samt tillsynsinsatser av barn och ungas livsmiljöer kan bidra och förstärka kraftsamlande insatser. Förutsättningar behöver skapas för barn och ungas delaktighet i arbetet framöver. CIVILSAMHÄLLET, Malmöbornas, näringslivets och fastighetsägarnas del i arbetet behöver förtydligas. Gränsdragning samt skillnader mellan kraftsamlande insatser och insatser i lokal utveckling samt nämndernas förväntade del i arbetet behöver förtydligas. Uppföljningsprocessen bör även kompletteras med indikatorer som mäter effekt av valda kraftsamlande insatser.

Yttrande

Miljönämnden ser positivt på arbetet med kraftsamlande insatser samt stadskontorets sammanhållande roll för arbetet och processen i stort. Däremot saknar nämnden ett bredare angreppssätt för kraftsamlande insatser med utgångspunkt i alla tre hållbarhetsdimensionerna – social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet – som tillsammans kan förstärka de kraftsamlande insatserna. Detta kan ge ett bredare perspektiv och fler skyddsfaktorer som främjar barn och ungas uppväxtvillkor. Nämnden anser att miljöprogrammets omställningsprocesser, utifrån de tre hållbarhetsdimensionerna, är en sådan möjlig kraftsamlande insats. Delaktighet och inflytande för barn och unga i samhällsfrågor såsom klimatomställningsarbetet är en skyddsfaktor för deras uppväxtvillkor. Att ha möjlighet till inflytande i samhället kan exempelvis stärka självkänsla, framtidstro och därigenom motivera till studier – en del av målsättningen med kraftsamlande insatser. Även större tillsynsinsatser inom

barn och ungas livsmiljöer – exempelvis inom bostadsområden, skolor eller insatser inom Tryggare Malmö – är insatser som kan förstärka arbetet med kraftsamlande insatser i stort. Det bidrar till en mer jämlik stad med goda, trygga och hälsosamma uppväxtvillkor för barn och unga samt till att minska segregationen. Sannolikheten för att målsättningen med kraftsamlande insatser ska uppnås ökar med fler samverkande skyddsfaktorer av betydelse för barn och ungas uppväxtvillkor.

Miljönämnden bedömer att förslaget bör kompletteras med hur barn och ungas delaktighet i relevanta delar kan skapas. Barn och unga med funktionsnedsättning är en särskilt utsatt grupp där hänsyn behöver tas.

Det framgår inte tydligt hur Malmöborna, civilsamhällets aktörer, näringslivet samt fastighetsägare ska involveras i arbetet och det behöver förtydligas. Civilsamhället är länk till Malmöborna och kan involveras i insatser samt öka förståelsen för aktörers olika perspektiv. Fastighetsägare kan genomföra insatser i närmiljön inom sina fastighetsbestånd, som kan påverka den upplevda tryggheten i området – ytterligare en skyddsfaktor för barn och unga.

Nämnden ser behov av att förtydliga gränsdragning och att synka arbetet mellan insatser i det lokala utvecklingsarbetet och kraftsamlande insatser.

Då kraftsamlande insatser kan vara förstärkning av grunduppdraget, behöver skillnaden mellan olika pågående initiativ förtydligas. Detta ökar tydligheten för hur nämnderna ska förhålla sig till de olika initiativen vid fördelning av exempelvis tid och resurser i det fortsatta arbetet.

Uppföljningsprocessen bör kompletteras med val av lämpliga indikatorer för att mäta effekterna av de enskilda kraftsamlande insatserna. Att uppnå målsättningen med kraftsamlande insatser är ett långsiktigt arbete som kan kräva tätare uppföljning inledningsvis – både av insatserna och av det tvärssektoriella samarbetet.

Miljönämndens svar på de fyra frågeställningarna

- Hur kan/bör nämnderna involveras i arbetet?

De ansvariga nämnderna bör involveras i ett tidigt skede, för att tydliggöra roller, ansvar, beslutsmandat och liknande som krävs för en effektiv styrning

och ledning av uppdraget. I detta ingår även att identifiera andra relevanta nämnder och aktörer för det fortsatta arbetet.

- Finns det någon befintlig styrgrupp som anses lämplig för arbetet?

De ansvariga nämnderna bör i samverkan med stadskontoret se över möjliga styrgrupper som kan vara lämpliga.

- Vad vore rimliga fördelningskriterier för ekonomiska medel mellan förvaltningar kopplat till föreslagna insatser?

Det behöver förtydligas vad en kraftsamlande insats ska innehålla, vad respektive förvaltning förväntas bidra med genom grunduppdraget och vad kommunstyrelsen avser att bidra med.

- Finns det insatser som redan är i gång som behöver förstärkas inom ramen för kraftsamlande insatser?

Miljönämnden föreslår att kommunens arbete med att ta emot elever i årskurs 8 för prao samt kommunens sommarpraktik för ungdomar - Ung i sommar - utvecklas som del av kraftsamlande insatser. Dessa insatser främjar barn och ungas uppväxtvillkor med arbetslivskunskap och inspiration till framtida yrke eller studier. Även Malmö stads gemensamma strategiska kompetensförsörjningsarbete bör kunna förstärkas genom kraftsamlande insatser, med exempelvis större samverkan med näringsliv, universitet och andra relevanta aktörer.

Ordförande

Sofia Hedén

Sekreterare

Jennie Wester